SLØSING ELLER SATSING?

Sløsing eller satsing?

Hvorfor Fremskrittspartiet bommer med kritikken av grønn industri.

Av Sigurd Jorde, Manifest Analyse, mai 2025

Manifest Analyse

I dette notatet har vi samlet og analysert FrPs gjentatte kritikk av grønn industri, og listet opp noen konkrete motargumenter som tar norsk industriutvikling – og klimakrisa – på alvor. Videre har vi sett på hva FrPs industripolitiske løsning er og hvorfor den vil føre til en avindustrialisering av Norge.

Innledning

Fremskrittspartiet har gjort regjeringens satsing på grønn industri til et av sine viktigste angrepspunkter. Partiets leder Sylvi Listhaug har kommet med en rekke relativt friske utspill, og kalt regjeringens industrisatsing:

• «symbolske klimatiltak som har liten eller ingen effekt på klimaet», [1]

• «ukritisk sløsing på statskapitalisme og ulønnsomme subsidier», [2]

• «pynt, dyre og lite effektive tiltak» [3] og «meningsløs symbolpolitikk». [4]

Og i sitt mest retorisk ladede øyeblikk har hun kalt satsningen for:

• «grønn kommunisme», [5]

• «gambling av skattebetalernes penger» [6] og
• «russisk rulett med skattepengene våre». [7]

Kort oppsummert kan Fremskrittspartiets kritikk kokes ned til to hovedpåstander:

1) Grønn industri er dårlig klimapolitikk.

2) Statlig støtte til industri er sløsing med skattebetalernes penger.

Kritikken retter seg delvis mot regjeringens ambisjon om å utvikle norsk grønn industri og delvis mot klimatiltak mer generelt. **Særlig prosjekter under regjeringens «Veikart 2.0: Grønt industriløft» får gjennomgå.** [8] Tiltakene handler om tilrettelegging og finansiering av grønne

industriprosjekter, som blant annet havvind, batterier, karbonfangst og hydrogenproduksjon.

I praksis er ikke kritikken alltid klart definert, og den bærer preg av **en generell mistillit til alt som kan omtales som «grønt» eller «klimatiltak»**. Partiets «alternative» industritiltak er å øke produksjonen av olje og gass på norsk sokkel. [9]

Eller «DRILL, BABY, DRILL», som Sylvi Listhaug sier i en oppsummering. [10]

Grobunn for kritikk: Fra optimisme til tilbakeslag

Fremskrittspartiets kritikk av grønne industritiltak kommer ikke ut av det blå. Den har kommet i en tid preget av uro, usikkerhet og skuffelser, både i industrien og i politikken. Dagens situasjon gir god grobunn for å bygge engasjement og så tvil rundt store reformer – som regjeringens industrisatsing skulle vært.

For fire år siden var det stor entusiasme i både næringslivet og politikken for utvikling av grønn industri i Norge. I dag har stemningen snudd fra optimisme til pessimisme. Flere industriprosjekter har stanset opp, gått konkurs eller flyttet ut av landet. Årsakene er sammensatt, men internasjonale forhold, usikre markeder og prisvekst forklarer noe av utviklingen. Regjeringens tiltak har blitt kritisert for å være feilslåtte, ikke bare av Fremskrittspartiet, men av en rekke økonomer og kommentatorer.

Men betyr utfordringene innen grønn omstilling at Frp har rett i sin kritikk? Eller er det tvert imot Frp som mangler forståelse for hva en god og langsiktig industripolitikk faktisk krever? La oss se nærmere på partiets første hovedpåstand; at grønn industri er dårlig klimapolitikk.

«...symbolske klimatiltak som har liten eller ingen effekt på klimaet»

Kritikk av regjeringens klimapolitikk er et gjennomgående tema for Fremskrittspartiet. Mye av den retter seg mot tiltak som skal gi kutt i klimagasser, som å kutte utslipp fra anleggsvirksomhet eller karbonfangst. [11]

Men partiet blander også inn satsingen på grønn industri i sine angrep på klima: I sitt alternative budsjett høsten 2024 ville Frp «kutte i symbolske klimatiltak». [12] Noen måneder senere kom Frps alternative statsbudsjett, hvor de ville kutte milliarder i støtte til «havvind, batterifabrikker og bistand». [13]

Oslo Frp truet med å stemme ned kommunebudsjettet til samarbeidspartnerne Høyre og Venstre i sin motstand mot karbonfangst på avfallsanlegget Klemetsrud. [14] Prosjektet skal bidra til Oslos klimakutt, og er en viktig brikke i regjeringens satsing på karbonfangst og lagring på norsk sokkel. I en kritikk av klimakutt i anleggsbransjen uttalte Listhaug: «Problemet med Arbeiderpartiets klimapolitikk er at de har gått vekk fra kost/nytte i disse spørsmålene og heller vil presse fram ineffektive og ekstremt kostbare tiltak som bare flytter norske utslipp til andre land». [15]

Det er legitimt å kritisere konkrete enkelttiltak for å være kostbare eller for ikke å gi reelle klimakutt. I enkelte tilfeller er kritikken også helt riktig. Men Fremskrittspartiet bommer med kritikken på flere områder:

PERSPEKTIVLØST: FrP skiller ikke mellom de tiltakene som handler om klimakutt her og nå, og de tiltakene som skal omstille norsk økonomi til en framtid uten klimautslipp. Alt som kan omtales som «grønt» eller «klima» kritiseres, uavhengig av hva som er målet.

AVINDUSTRIALISERT: FrP viser ingen forståelse av at målet med grønn industri ikke først og fremst er umiddelbare klimakutt, men å omstille industrien til bærekraftig produksjon. (Dette utdypes nedenfor.)

HVILEPUTE: FrPs løsning for å få raske klimakutt er å kjøpe kvoter i utlandet, noe partiet mener er billigere og mer effektivt enn tiltak i Norge. [16] Men partiet overser hvordan klimakvoter i realiteten handler om å finansiere industritiltak i andre land i stedet for i Norge. Det kan gi raskere utslippskutt enn å investere de samme pengene i Norge, men det kan samtidig bidra til at norsk industri blir overflødig eller utkonkurrert på sikt. [17]

Summen av Fremskrittspartiets utspill er en sammenblanding av klimatiltak og industriutvikling, som skaper et inntrykk av at regjeringens industripolitikk er ineffektiv og at klimapolitikken er dyr. Det er utgangspunktet for Frps andre hovedpåstand: Statlig støtte til industri er sløsing med skattebetalernes penger.

«...ukritisk sløsing på statskapitalisme og ulønnsomme subsidier»

At regjeringens støtte til grønn industri er *sløsing,* er den vanligste kritikken fra Fremskrittspartiet. De karakteriserer politikken som «sløsing» [18], «ineffektivt», «kostbart» [19] og «symbolpolitikk». [20] Listhaug begrunner

påstandene med at grønn industri er «ulønnsomme næringer» [21] og «ekstremt kostbare tiltak» [22] som holdes «kunstig i live». [23]

Også i spørsmålet om statens økonomiske støtte til grønn industri, blander FrP sammen ulike tiltak og støtteordninger. Men her må kritikken møtes med en grundigere industripolitisk forståelse.

Grønn industriutvikling anno 2025

Som nevnt innledningsvis, kommer kritikken på et tidspunkt der industrisektoren er preget av stillstand, nedskaleringer og konkurser. [24] Det er derfor instinktivt lett å tenke at Frp har rett i sin beskrivelse av både tilstanden i industrien (ulønnsom) og industripolitikken (ineffektiv).

Først minner vi om konklusjonen over, at vi ikke må vurdere utviklingen av grønn industri som et klimatiltak som gir umiddelbare klimakutt. Regjeringens tiltak må derfor vurderes etter om de bidrar til ny industriutvikling eller ikke. Og årsakene til at prosjekter ikke lykkes kan være flere, som feil gjort av selskapene selv, ytre faktorer eller regjeringens politikk.

Videre må vi ta med i beregningen at satsingen på grønn industri handler om at vi skal:
a) Omstille olje- og leverandørindustrien fra olje til å produsere og eksportere noe annet.
b) Utvikle nye eksportnæringer som kan levere internasjonalt når oljeinntektene faller fra.

«...ekstremt kostbare tiltak»

Fremskrittspartiet kritiserer gjentatte ganger grønn industri for å være ulønnsomt. [25] Men ingen ny industri er umiddelbart lønnsom, særlig ikke når det må utvikles både teknologi, nye produkter og et nytt marked samtidig. Utviklingen av en ny stor og bærekraftig industrisektor i Norge er krevende og langsiktig. **Til sammenlikning tok det to tiår fra de første investeringene i norsk oljeproduksjon til næringen ga store inntekter til staten utover 1990-tallet.** [26] Så hvordan skal vi tenke på vår nåværende situasjon?

RAMMER FOR SATSING: Lønnsomhet er selvfølgelig viktig for selskapene som skal bygge opp en ny industri. Å være tidlig ute er både kostbart og risikabelt. Det er dyrt å utvikle ny teknologi og verken leverandørkjeder eller markedet for varer og tjenester er etablert. Selskapene som vil satse på grønn

industri trenger derfor en god blanding av idé, kunnskap, teknologi, kapital og et marked de kan levere sine produkter og tjenester til.

Et slikt marked oppstår ikke alltid av seg selv. Derfor er en av statens viktigste oppgaver å gi lover og retningslinjer som bidrar til å skape det behovet selskapene kan levere til. Et godt eksempel på dette er de norske kravene til batteridrift på ferger, som har gjort Norge til et foregangsland for elektrifisering av skipsfart. Staten bidro med både krav og innkjøp av nye produkter. Det har bidratt til at det norske selskapet Corvus i dag har over halvparten av det internasjonale markedet for batteripakker til skip. [27]

KLIMAPOLITIKK OG LØNNSOMHET: Lønnsomheten for grønn industri vil påvirkes av den klimapolitikken som føres i dag. Hvis Stortinget strammer inn klimapolitikken i tråd med Norges internasjonale forpliktelser, vil det skape både økt behov og større forutsigbarhet for selskapene som skal utvikle nye næringer.

LØNNSOMHET SOM MÅLESTOKK: Selv om lønnsomhet er viktig for selskapene, så er det en dårlig målestokk for regjeringens politikk. Når Frp kritiserer for eksempel havvind, forholder de seg ikke til hvorfor regjeringen ønsker at Norge utvikler industri på dette området. Havvind er den industrisektoren som er best egnet til å omstille den store norske leverandørindustrien fra olje til fornybart.

Leverandørindustrien trenger oppdrag i dag, for å kunne bruke Norges fortrinn innen offshore til å få erfaring og teknologiutvikling, som igjen gir grunnlag for en stor (ny) eksportnæring. Lønnsomhet for selskapene vil være et langsiktig mål, i tillegg til andre mål som å opprettholde hjørnesteinsbedrifter, beholde arbeidsplasser, levende lokalsamfunn og skatteinntekter.

Innvendingene ramset opp ovenfor er ikke argumenter for at staten skal dele ut penger ukritisk, uten tanke på om det skaper verdier på sikt. Men å forvente «umiddelbar lønnsomhet» er naivt og kortsiktig.

«...enorme subsidier»

FrP kritiserer ofte størrelsen på regjeringens støtte til industritiltak, og hevder den har gitt «enorme subsidier til ulønnsomme næringer». [28] Mer konkret er det regjeringens løfte om såkalt «risikoavlastning» på 60 milliarder over tre år

[29] og en subsidiepakke til blant annet batteriproduksjon som FrP har kritisert. [30]

Beløpene høres store ut, men ved et nærmere blikk ser vi:

• Beløpene er små sammenliknet med de 253 milliardene som forventes investert på norsk sokkel i 2025 alene. [31]

• FrP blander sammen den totale rammen på 60 milliarder, mot de 16 milliardene som regjeringen faktisk ga i tiltak til ulike industriprosjekter i perioden 2021 til 2024. [32]

• FrP blander sammen de ulike støtteformene, slik at det ser ut som alt er penger rett ut av statskassa. Flere av tiltakene handler om lån, eller garantier som slår inn først når selskapene faktisk produserer, eksporterer og betaler skatt tilbake til fellesskapet.

FrPs kritikk av batterifabrikker er særlig interessant, fordi partiet i stor grad framstilte regjeringens støtte til batteriproduksjon som et tapssluk. Særlig fikk batterifabrikken Freyr mye oppmerksomhet, etter å ha lovet en storsatsing i Mo i Rana. I praksis kritiserer FrP regjeringen for at private investorer har gjort feil i batterisatsingen. I virkeligheten har regjeringens støtte til batterifabrikker vært relativt liten. [33] Freyr ba om 10 milliarder fra regjeringen, men fikk 200 millioner kroner til en pilotfabrikk. [34] Til gjengjeld betalte Freyr 315 millioner kroner tilbake til fellesskapet i form av skatter og avgifter til stat og kommune. [35] Pengene Freyr tapte på kollapsen i Mo i Rana, kom i hovedsak fra utenlandske investorer, ikke den norske staten.

«...aldri til å være i posisjon til å konkurrere med USA og Kina uansett»

Kina har i dag et stort forsprang og en dominerende markedsandel innen grønn industri. Da den norske regjeringen lanserte sin plan for grønn industri, skjedde det samtidig som tidligere president Joe Biden innførte Inflation Reduction Act, en generøs grønn industripakke. En av utfordringene med grønn industri, ifølge Listhaug, er at Norge aldri kommer til «å være i posisjon til å konkurrere med USA og Kina uansett». [36] Problemstillingen er reell, illustrert med at flere norske selskaper flyttet produksjonen fra Norge til både Kina og USA de siste to årene. [37] Men det betyr ikke at Listhaugs mistro til Norges industrielle muligheter er riktig. Så hvordan skal vi tenke på våre industrielle muligheter?

SKIFTENDE INTERNASJONAL SITUASJON: Den internasjonale situasjonen endrer seg raskt. USA utgjør for øyeblikket liten konkurranse, etter at Trump avlyste USAs satsing på grønn industri. Det viktigste spørsmålet er ikke hvem som er konkurrent i dag, men hvordan markedene kommer til å se ut ti og tjue år framover. Det er heller ikke et spørsmål *om* det er behov for grønn industri, men hvilke teknologier som vil bli store, hvilke selskaper som vil dominere og hvilke land som vil vinne konkurransen om å bygge opp industrien. Det er ingen grunn til å gi opp denne konkurransen ennå.

HANDELSBLOKKER: Videre har EU et uttalt ønske om at det etableres større produksjon av blant annet batterier i Europa for å gjøre seg mindre avhengig av Kina. [38] Det skaper et stort og nytt marked for norske selskaper, hvor konkurransen er mer jevnbyrdig enn direkte konkurranse med kinesiske aktører.

NYE NISJER: Satsingen på grønn industri generelt, og batterier spesielt, handler ikke om å konkurrere om produkter hvor Kina allerede dominerer. De ulike norske batterifabrikkene har forsøkt, og delvis lyktes, i å etablere nisjer i markedet hvor Kina ikke dominerer, som ny teknologi, nye produksjonsprosesser og ny batterikjemi. [39]

Å overlate grønn industri til Kina gjør både Norge og resten av Europa sårbare for kinesisk politisk vilje og kontroll. Listhaug har argumentert for at Norge ikke bør «overlate olje- og gassproduksjon til Russland, Saudi-Arabia og andre autoritære stater». [40] Hvis partiet er bekymret for produksjon i autoritære stater, bør partiet stille seg spørsmålet om hvorfor dette ikke også skal gjelde for de nye grønne industriene.

Kort oppsummert, så er regjeringens satsing på grønn industri verken sløsing, ulønnsomt eller håpløst. Norge trenger ny og grønn industri i framtiden. Å utvikle dette nå er samfunnsnyttig. Fremskrittspartiets kritikk vitner om mangelfull industriforståelse, kortsiktig næringspolitikk og en umoden industripolitikk. Partiets «alternative» industritiltak er å øke produksjonen av olje og gass på norsk sokkel. [41]

Å fortsette som før er ingen løsning

«...DRILL, BABY, DRILL»

Fremskrittspartiet er tydelige i hva som er deres alternativ til regjeringens politikk: «Olje og gass kommer til å være nødvendig i fremtiden uansett.» [42]

Vi lar klimaargumentene ligge her, men nevner to viktige industrielle perspektiver på FrPs påstand:

RUSTBELTE: Norges viktigste handelspartnere har et uttalt mål om å forbruke mindre olje og gass, som er det Norge eksporterer mest av i dag. Poenget med å utvikle grønn industri er å etablere nye eksportnæringer som skal være klare og ta over når vi ikke lenger kan leve av olje. Investorene kan lett flytte kapitalen videre til ny industri, men de som jobber i industrien kan ikke flytte på seg like lett. Hvis det ikke utvikles nye næringer som kan gi arbeidsplasser, risikerer vi et rustbelte av nedlagt oljeindustri og arbeidsløshet langs norskekysten om to eller tre tiår. (Les mer i denne rapporten (https://manifestanalyse.no/rapport/oljepolitikk-for-industriutvikling).)

ENDRING SKJER IKKE AV SEG SELV: Norge har fått en oljesektor som er så dominerende at det er vanskelig å bygge opp nye og mer framtidsrettede næringer i skyggen av oljen. Ny industri sliter med å finne både kapital og kompetent arbeidskraft når lønnsomheten er høyere innen oljeutvinning. [43] I et langsiktig industriperspektiv, er det derfor helt nødvendig at staten griper inn og støtter utvikling av nye næringer, og samtidig demper etterspørselen fra oljesektoren.

FrPs ønske om å prioritere dagens industri foran ny industriutvikling er en farlig industripolitikk. Norge vil stå dårlig rustet til en framtid som må være mindre avhengig av olje enn i dag. Fremskrittspartiets politikk er en oppskrift på industridød.

Mer kulturkrig enn saklig kritikk

Fremskrittspartiets gjentatte kritikk av klimatiltak og grønn industri er et signal om at partiet har funnet et angrepspunkt de vil bruke gjentatte ganger fram mot valget i høst.

Men FrP forholder seg i liten grad til de faktiske utfordringene innen grønn industri, til den internasjonale økonomien som industrien skal være en del av, eller til behovet for omstilling til en mer bærekraftig verden. Det FrP gjør er å bruke utfordringene innen klima og industri som et utgangspunkt for å angripe regjeringen – uavhengig av hva regjeringen har gjort eller ikke.

Etter å ha sett nærmere på Fremskrittspartiets mange utspill mot grønn industri, gjenstår et spørsmål om hva partiet vil med kritikken. Ønsker de en reell debatt om norsk industripolitikk, eller er det et ønske om å skape en

negativ fortelling for å ramme regjeringen. Når FrP relativt konsekvent angriper ulike aspekter av «klima», kan det framstå som et forsøk på «kulturkrig». Klima har i økende grad blitt verdispørsmål mer enn et teknologi- eller industrispørsmål. FrPs kritikk føyer seg dessverre inn i en større trend, der høyresida over flere år har angrepet både klimaaktivister og klimatiltak.

Til ettertanke: Har Fremskrittspartiet også litt rett?

Selv om FrP bommer på årsaksforklaringene, har de litt rett i problembeskrivelsen. Ambisjonene var høye, men regjeringen har ikke klart å levere et reelt «grønt industriløft». [44]

For regjeringen kan det være fristende å peke på markedet eller skylde på internasjonal konkurranse som forklaring på svake resultater. Men også regjeringen må ta sin del av ansvaret for stillstanden. FrPs kritikk bør møtes offensivt, med gode argumenter og bedre tiltak enn hva regjeringen har levert i sin første periode. Her kommer noen forslag til hva regjeringen kan gjøre bedre i møte med FrPs kritikk:

TYDELIGGJØRE: Regjeringen kan være langt tydeligere i hva som er målet for grønn industri. Arbeidsplasser og eksportinntekter er viktigere mål enn utslippskutt. Statlig støtte er ikke en ren utgift, men en investering for framtidig inntekt. Grønn industri er *samfunnsnyttig,* ogikke bare en investering med tanke på avkastning. Hvordan regjeringen selv tenker og kommuniserer om grønn industri er viktig for å få folkelig oppslutning og forankring for egen politikk.

VISE VEI: Regjeringen kan ikke overlate industripolitikken eller klimapolitikken til markedet alene. Når privat kapital ikke lenger vil investere, må staten ta ansvar ved å sette mål, regulere og investere. Staten kan være en langsiktig investor, som legger vekt på samfunnsnytte, arbeidsforhold, bærekraft og langsiktighet. Når staten går foran, kan privat kapital komme etter.

GJØR DET RETTFERDIG: Det grønne skiftet må ikke bli et grådig skifte, der selskaper og enkeltpersoner karrer til seg offentlige midler til luftige prosjekter som kanskje aldri vil bli realisert. [45] Skal omstillingen bli både rettferdig og grønn, kreves det at staten har en myndig hånd på rattet og sikrer arbeidsforhold, organisert arbeidskraft og lønnsmoderasjon som betingelse for statlig støtte.

TØRR Å PLUKKE VINNERE: FrP kritiserer regjeringens industrisatsing for å forsøke å «plukke vinnere», det vil si å satse på enkeltaktører som kanskje ikke lykkes. [46] Det stemmer ikke, - regjeringens satsing er bred, sektorbasert og trinnvis. Men heller enn å holde tilbake, kan regjeringen gå lenger i å «skape vinnere», ved å satse mer, bredt og med tydelige krav og forventninger til selskaper som har potensial til å vokse.

BRUK KLIMAMÅLENE: Regjeringen bør bruke klimamålene mer aktivt, regulere markedet for dermed å skape de markedene som grønn industri skal levere til. Elektrifisering av ferger er et godt eksempel som bør gjentas i andre sektorer, som elektrifisering av norsk sokkel eller Melkøya med havvind.

Forslagene over kan både skape ny giv for norsk industri, samtidig som det skaper en større folkelig forståelse og oppslutning om hvorfor fellesskapet skal støtte utvikling av ny industri. Oppmerksomheten må snus fra investorene og de enkelte selskapene, og over til hva vi trenger som samfunn i årene som kommer.

God industripolitikk trenger en riktig mengde tålmodighet og utålmodighet. Det haster, og Norge er allerede sent ute. Våre konkurrenter har kommet langt, klimaendringene puster oss i nakken. Men industriutvikling tar tid. Arbeidsplasser og inntekter kommer først på plass om mange år.

Vi vet at framtidens produksjon, forbruk og økonomi må omstilles fra fossil til fornybar. Til syvende og sist må vi velge om vi overlater omstillingen til markedet og håper på det beste, eller om vi selv vil sikre at vi har industri, inntekter, arbeidsplasser og arbeidsforhold vi vil ha i framtiden.

Noter og referanser

1. https://www.nrk.no/norge/frp-varslar-titals-milliardar-i-skatte--og-avgiftskutt-1.17087788
2. https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/sylvi-og-ernas-nye-grep-skattekutt-til-de-rike-for-a-gjore-norge-trygt/17552818/
3. https://e24.no/naeringsliv/i/1M3Qzq/utfordrer-eget-parti-veldig-frustrerende-og-fryktelig-arrogant
4. https://www.aftenposten.no/norge/politikk/i/mPygjp/frp-leder-sylvi-listhaug-slik-vil-hun-endre-norge
5. https://www.bt.no/nyheter/okonomi/i/76aB09/mener-regjeringen-driver-med-groenn-kommunisme-maa-hoppe-av-subsidiekarusellen
6. https://www.finansavisen.no/energi/2024/08/28/8172851/sylvi-listhaug-refser-gront-industriloft-slosing
7. https://www.nettavisen.no/okonomi/listhaug-ut-mot-gronne-toner-fra-ap-russisk-rulett/s/12-95-3423971944
8. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/veikart-2.0-gront-industriloft/id2996119/
9. https://www.finansavisen.no/energi/2024/08/28/8172851/sylvi-listhaug-refser-gront-industriloft-slosing
10. For eksempel denne: https://www.nrk.no/norge/listhaug-taler-til-landsmotet_-_-aldri-mer-9.-april_-1.16851167
11. https://e24.no/naeringsliv/i/1M3Qzq/utfordrer-eget-parti-veldig-frustrerende-og-fryktelig-arrogant
12. https://www.nrk.no/norge/frp-varslar-titals-milliardar-i-skatte--og-avgiftskutt-1.17087788
13. https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/erna-og-sylvi-ukraina-stotte-er-viktigere-enn-handlingsregelen/17522361/
14. https://www.aftenposten.no/oslo/i/kweARQ/mot-mer-borgerlig-kaos-i-oslo-frp-truer-med-aa-trekke-seg-fra-samarbeid
15. https://fagbladet.no/nyheter/klimaministeren-mener-listhaug-er-motbevist--hun-vil-fore-norsk-industri-i-groften-6.91.1069614.a551cc4b3b
16. https://e24.no/naeringsliv/i/1M3Qzq/utfordrer-eget-parti-veldig-frustrerende-og-fryktelig-arrogant
17. I Miljødirektoratets oversikt over norske klimakvoter, finner vi for eksempel utbygging av vann- og vindkraft i Kina, Chile og Colombia.

https://www.regjeringen.no/contentassets/86680864084e47118f0086fccc0855fd/portfolio-oktober-2019.pdf

18. https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/sylvi-og-ernas-nye-grep-skattekutt-til-de-rike-for-a-gjore-norge-trygt/17552818/
19. https://fagbladet.no/nyheter/klimaministeren-mener-listhaug-er-motbevist--hun-vil-fore-norsk-industri-i-groften-6.91.1069614.a551cc4b3b
20. https://www.nrk.no/norge/frp-varslar-titals-milliardar-i-skatte--og-avgiftskutt-1.17087788
21. https://www.tu.no/nyhetsstudio/listhaug-refser-regjeringens-groenne-milliardplaner/9152
22. https://fagbladet.no/nyheter/klimaministeren-mener-listhaug-er-motbevist--hun-vil-fore-norsk-industri-i-groften-6.91.1069614.a551cc4b3b
23. https://www.tu.no/nyhetsstudio/listhaug-refser-regjeringens-groenne-milliardplaner/9152
24. https://www.aftenposten.no/norge/i/4BEmyo/equinor-trekker-i-fornybar-bremsen-trekker-seg-ut-av-flere-land-og-vurderer-lavere-bemanning
25. https://www.bt.no/nyheter/okonomi/i/76aB09/mener-regjeringen-driver-med-groenn-kommunisme-maa-hoppe-av-subsidiekarusellen
26. https://www.norges-bank.no/aktuelt/nyheter/Foredrag-og-taler/2020/2020-02-13-arstalen/
27. https://www.tu.no/artikler/de-elektrifiserer-verdens-skipsfart-fra-bergen/547574
28. https://www.finansavisen.no/energi/2024/08/28/8172851/sylvi-listhaug-refser-gront-industriloft-slosing
29. https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qnid=83962
30. https://www.altinget.no/klima/statsradensvarer/14861
31. https://www.ssb.no/energi-og-industri/industri-og-bergverksdrift/statistikk/investeringer-i-olje-og-gass-industri-bergverk-og-kraftforsyning/artikler
32. https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qnid=83962
33. Støtten til batterifabrikken Morrow har riktignok vært større, med en blanding av statlig eierskap (Nysnø) og lån: https://www.dn.no/energi/morrow-batteries/batterier/innovasjon-norge/morrow-batteries-far-statlig-lan-pa-15-milliarder-kroner/2-1-1755064

34. https://www.nrk.no/nordland/freyr_-har-brukt-2.8-milliarder-pa-fabrikk-_-ingen-vet-om-det-blir-produksjon-1.16639723
35. https://www.nettavisen.no/norsk-debatt/gang-pa-gang-gjentatte-feil-om-freyr/o/5-95-1563379
36. https://www.finansavisen.no/energi/2024/08/28/8172851/sylvi-listhaug-refser-gront-industriloft-slosing
37. https://www.tu.no/feature/norsk-batterioppskrift-ma-produseres-i-kina/555016
38. https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2025/767214/EPRS_BRI(2025)767214_EN.pdf
39. https://elbil.no/fire-aktorer-star-klare-men-2norsk-batterisatsing-er-i-fare/ https://www.energiogklima.no/to-grader/ekspertintervju/energikrise-gir-nye-batteritrender
40. https://www.frp.no/nyheter/ser-konsekvensene-av-feilslatt-energipolitikk
41. https://www.finansavisen.no/energi/2024/08/28/8172851/sylvi-listhaug-refser-gront-industriloft-slosing
42. https://www.finansavisen.no/energi/2024/08/28/8172851/sylvi-listhaug-refser-gront-industriloft-slosing
43. https://www.kompetansebehovsutvalget.no/uploads/TArfQKaf/KBU-temarapport-2023.pdf
44. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/veikart-2.0-gront-industriloft/id2996119/
45. https://www.dn.no/innlegg/energi/batteriteknologi/batterifabrikk/klimaprofitorene/2-1-1476224?utm_source=dn.no&utm_medium=article&utm_campaign=copied_link
46. https://www.bt.no/nyheter/okonomi/i/76aB09/mener-regjeringen-driver-med-groenn-kommunisme-maa-hoppe-av-subsidiekarusellen